



Gravplatsen och gravrättsinnehavaren.

Gravstenskroll

På grund av en tragisk olycka för några år sedan, där ett barn omkom när hon fick en gravsten över sig har säkerhetsbestämmelserna setts över och nya rekommendationer framtagits.

Det är en standardiserad kontrollanvisning som är enkel och säker för att kunna användas på alla kyrkogårdar. Kontrollmetoden är objektiv och ger mätbara resultat. Klinte pastorat har ett "rullande schema" där säkerhetskontroll görs vart 5:e år på varje gravsten. Vid akuta gravstensproblem kan stenen läggas ned omedelbart. Gravrättsinnehavaren blir brevlades informerad om att gravanordningen måste åtgärdas samt en skylt sätts upp på gravplatsen där gravrättsinnehavaren uppmanas att kontakta gravexpeditionen.

För mer information se
Centrala gravvårdskommittén.
www.skkf.se/cgk

Kontakta Gravexpeditionen tel 24 14 10
öppettider mån – tis 08.00 – 14.30
epost: klinte.grav@svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan 
KLINTE PASTORAT



Kyrkfönstret

Klinte pastorats kyrkoblاد Nr 4 2020

Svenska kyrkan 
KLINTE PASTORAT

Komministern har ordet!

Foto: Janne Manni



Återigen står julen för dörren, som varje år, men detta år är inte riktigt som alla andra. Det är ett år av pandemi, ett

genomföras på något sätt, digitalt om inte annat, och dörren vara så öppna som möjligt i våra kyrkor.

Vi får göra det bästa av julen helt enkelt. Jesus födelse kan firas i alla fall. Den första julen var en födelse som skedde i främmande stad, inga eller ringa sociala kontakter, inga tv-hallåor, inget rinnande vatten. Skumma främlingar som kom med gåvor, lamm som bräkte, änglar sjöng, litet var planerat.

Det finns inga måsten, och möjligheter har alltid kommit längs vår väg. Låt oss då solidariskt tänka på varandra, bland grannar och vänner, socken och pastorat. Tänka ett extra varv så att alla har det bra? Finns det någon som hälsar på? Någon som handlar? Finns det någon som blir extra ensam just i år?

Det finns corona-avstånd, telefoner, mobiler och social media. Vi kan om vi vill. Att önska varandra god jul och se till att julen inte blir ensam, för någon, någonstans.

*God Jul & Gott nytt år!
Janne Manni,
komminister i Klinte pastorat
tfn 070-476 48 35*

år av anpassning, ett år där detta jobbiga ord "avstånd" har blivit viktigare än någonsin.

Hur skall vi då närma oss en högtid som mycket handlar om att komma samman, med familj och vänner, och att umgås inomhus, länge, vid måltidsbordet, runt granen, i bastun?

Kanske är det en jul där vi kan och får möjlighet att vidga perspektiven? Gå i någon annans vinterstövlar? Låta julklappen bli empati, omtanke och solidaritet?

Givet att några läsare redan har ensamheten som julgäst, andra har problemet att välja rätt bland alla de bud man har, många är någonstans i mitten. Med barn, vissa val, som vuxen, kanske andra. Tv-hallåorna skulle visst göra comeback. Gott så. För den som har media som sällskap.

Kyrkklockorna kommer dock att ringa, gudstjänsterna kanske kan

Klinte församling

Klockare Mikael Wänskä, *sjukskriven*.....070-517 13 79
Församlingsrådets ordf. Eivor Kurki.....076-050 32 06

Fröjel församling

Klockare Gunilla Lövgren076-767 64 21
gunilla.lovgren@svenskakyrkan.se
Församlingsrådets ordf. Lisbeth Jakobsson..... 070-594 47 86

Eksta församling

Klockare Christina Lidquist.....076-767 64 20
Församlingsrådets ordf. Rolf Fintzer.....070-692 78 95

Sproge församling

Klockare Christina Lidquist.....076-767 64 20
Församlingsrådets ordf. Kjell Olofsson.....073-182 57 83
Bokning av förs.hem: expeditionen.....24 00 05

Sanda, Västergarn och Mästerby församling

Klockare Sa och Vg: Gunnar Eriksson.....070-893 12 68
Klockare Mästerby: Hans Paulin.....070-787 49 92
Församlingsrådets ordf. Thorbjörn Möllerström..... 072-858 94 49
Bokning av Mästerby församlingshem:
expeditionen.....24 00 05

Hejde församling

Klockare Hans Paulin.....070-787 49 92
Församlingsrådets ordf. Ingegerd Paulin.....0707-42 34 40

Väte församling

Klockare Hans Paulin.....070-787 49 92
Församlingsrådets ordf. Ingemar Lundqvist.....070-424 60 34

Vår studieverksamhet och våra kultur- och musikaktiviteter genomförs i samarrangemang med

sensus

Kontaktuppgifter för Klinte pastorat

Pastorexpeditionentfn. 24 00 05
Kyrkskolan 703, 623 76 Klintehamn
E-post: klinte.pastorat@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/klinte

Kyrkoherde Kent Österdahl.....24 01 76
kent.osterdahl@svenskakyrkan.se.....070-235 14 55

Komminister Janne Manni
janne.manni@svenskakyrkan.se070-476 48 35

Diakon, vakant.

Kyrkomusiker Robert Nyström.....25 18 65
robert.nystrom@svenskakyrkan.se.....072-508 58 65

Kyrkomusiker Erik Tibell.....24 01 79
erik.tibell@svenskakyrkan.se.....070-315 75 67

Pedagog Anette Torgnysdotter.....072-508 58 66
anette.torgnysdotter@svenskakyrkan.se

Pastoratskyrkorådets ordf. Kjell Olofsson.....073-182 57 83

Barnledare Emma Kurki076-76 76 423

Ledare Elin Andersson..... 076-2713336

Informatör Sophie Malmros.....sophie.malmros@svenskakyrkan.se

Gravexpeditionen Margareta Ahlqvist mån-tis 8:00-14:30...24 14 10
klinte.grav@svenskakyrkan.se

Redaktör: Sophie Malmros

Ansvarig utgivare: Kent Österdahl

Omslagsbild: Foto: Sophie Malmros

Kyrkfönstret ges ut av Klinte pastorat till hushållen i Eksta, Fröjel, Hejde, Klinte, Mästerby, Sanda, Sproge, Västergarn och Väte.

Pandemins nya restriktioner

Från den 24 november är antalet 8 inklusive personal på våra sammankomster. Det innebär att under december månad, åtminstone fram till nästa direktiv, kommer mycket att se annorlunda ut, ställas om eller helt enkelt byta skepnad. Det är svårt för oss att i ett församlingsblad, i detta skede, exakt veta vad som gäller i jul, efter nyår och så vidare. Vi ber er tålmodigt att se i predikotureorna, på vår Facebooksida och på hemsidan för mer aktuell info.

Våra grupper

Alla grupper måste tyvärr ställas in resten av terminen. I möjligaste mån försöker vi anordna aktiviteter via vår hemsida svenskakyrkan.se/klinte och på sociala medier.

Dop, vigsel och begravning

Vi följer bestämmelserna om maxantalet på åtta personer vid dop och vid vigsel. Vid begravning är maxantalet 20 personer. Restriktionerna kan dock komma att ändras med kort varsel.

Längtar du efter att få fira nattvard?

Det finns alltid möjlighet att ringa efter våra präster, Kent och Janne, så att de går med sockenbud, det vill säga, kommer hem till er och firar en enkel nattvard hemmavid.

I dessa tider givetvis med alla säkerhetsaspekter med tanke på smittspridningen.

Kontaktuppgifter finns längst bak i Kyrkfönstret.

Barn- och musikverksamheten spelar in.

Bänkraderna i Rondos salong stod tomma i mörkret, men på scenen lyste strålkastarna. Här rådde liv och rörelse när musik- och barnverksamheten spelade in sin musik.

Under en helg samlades musik- och barnverksamheten, dvs Sanda barnkör, Sanda kyrkis, Klinte kyrkis, Klubben och Musikverkstan på Rondos scen för att tillsammans spela in sånger som de övat på.

I våras var det tänkt att musik- och barnverksamheten skulle hålla en musikgudstjänst. På grund av pandemin blev den tyvärr inställd, men det gav dem en möjlighet att istället spela in framförandet.

I framtiden får vi hoppas att en temagudstjänst blir av i en kyrka med en riktig publik närvarande.

Det var ändå intressant tyckte de; att få arbeta med musik på en

professionell scen och med all scenteknik. Elis Nyström skötte kameran och våra kantorer Erik Tibell och Robert Nyström hade riggat mikrofonerna. Elin Andersson och Anette Torgnydotter ledde sångarna till ackompanjemanget från Musikverkstans unga ensemble.

Det är mycket som ska fungera innan allt sitter på plats:

-Är den här mikrofonen på?

-Står alla på sina platser med rätt avstånd?

-Spelar kameran in nu?

-Vart leder den här sladden?

-När ska vi fika?



Inlagd banan

Denna rätt kan du göra i förväg. Ta en banan, skala i små slantar. Krydda med en skvätt kanel och lite socker. Lägg på en bakplåtspapper på en liten skärbräda och så in i frysen. Sen när du skall äta tar du bara fram dem och använder bananslantarna som isbitar i valfri dryck. Särskilt i te är det gott.

Banan a la Salta

Skala en banan. Salta. Ät.

Bananmuffins

Hitta ett recept på muffins som du tycker om. Men istället för choklad eller bär eller annat skumt så lägger du bara i mosad banan. Jättemycket banan. Grädda enligt recept och ät många.

Bananplättar

Blanda 1 mosad banan, 1 ägg, en msk matolja, 1 nypa salt och 1 nypa socker. Stek små plättar av smeten.

Currystekt banan med glass

Dela bananen på längden. Stek den med curry på. Servera tillsammans med glass eller grädde.

Banansmoothie

1 banan mixas med 3 dl mjölk eller havredryck och en tsk socker. Gott till Kalle Anka.

Chokladbananbåt på grillen

Skär en skåra i bananen och tryck in chokladbitar. Lägg bananen på grillen och vänta tills chokladen smält. Ät bananen med sked.

Annars, till slut, så passar bananen att ätas precis som den är. Den är särskild god som förrätt. Men som huvudrätt passar den ypperligt men kanske allra bäst som efterrätt. Eller mellanmål. Glöm inte att den smakar väldigt gott på morgonen också, som frukost. Eller lunch.

GOD JUL! /Jörgen

Jörgens Julbord!

Hej alla julsugna barn och julklappsivriga vuxna.

Hoppas ni är hungriga för jag hade tänkt att dela med mig av några recept för ett riktigt lyckat julbord!



Foto: Janne Manni

För visst är det några få som tycker om traditionella rätter som skinka och köttbullar, sill och lutfisk eller ris a la malta och nötter, men, inget julbord, oavsett vad man tycker om, är ju komplett utan banan!

Så, hoppas det skall smaka!
(Och kom ihåg, var försiktig i köket med knivar, tunga kastruller, spisen och föräldrarnas tålmod.)

Banana shit

Du behöver:

1 banan per person som vill ha
Choklad du tycker om

Du gör så här:

Skala bananen och lägg den på en plåt med bakplåtspapper. Sen lägger du en bit choklad nedanför bananen. Grädda i ugnen på 200 grader tills chokladen har smält. Servera med glass!



Mycket koncentration krävdes men barnens energi räckte långt. Den räckte även till lite lek hos de yngsta, i väntan på nästa tagning.

Ungdomarna i Musikverkstan var också nöjda: *"Det är jättekul att vara med på en sån här inspelning, och barnen är jätteduktiga och det har gått väldigt bra. Det är verkligen roligt att vara med i Musikverkstan. Vi får alla vara med och bestämma hur vi ska spela och arra allt tillsammans."*

Det lät väldigt bra också, kan undertecknad intyga. Och nyfikenheten var stor när Elis kunde visa barnen lite av filmen på kamerans lilla display.

Text och bild: Sophie Malmros



Julpyssla ihop en gotländsk kyrka!

Elis Nyström har designat en gotländsk kyrkmodell i papp som går att köpa i våra kyrkor för 30 kr.



Foto: Sophie Malmros

Julkalendern

Håll utkik efter vår Julkalender på facebook. Varje dag läggs det upp en ny lucka!

Foto: Sophie Malmros

På Julafton mellan klockan 14-15

brinner en liten eld utanför Hamnkyrkan i Klintehamn. Kaffe, glögg och pepparkakor finns för den som vill önska god jul, prata en stund, få en välsignelse eller bara har vägarna förbi. Möjlighet finns att tända ett ljus inne i kapellet. Välkomna /Janne Manni, präst i Klinte

Foto: Sophie Malmros

Tornflöjeln i Klinte och årtalet 1791.

Träet i den gamla tornspiran var murket. Därför byttes den ut nu i november av Gotlandsbyggen. Samtidigt reparerades den gamla tornflöjeln från 1791.

Nu sitter flöjeln från 1700-talet åter på plats högt där uppe i tornet. På flöjeln står årtalet 1791. Kanske betyder det inte något för dig? Det är ju bara några siffror. Men betänk att när den här flöjeln tillverkades och sattes upp här i Klinte såg världen helt annorlunda ut.

Franska revolutionen var i full gång. Det franska kungaparet försökte den 20 juni 1791 fly från Frankrike med hjälp av den svenske Axel von Fersen. Deras vagn blev dock stoppad i Varennes och kungaparet fördes tillbaka till Paris.

I Sverige är Gustaf III kung 1791 och han har bara ett år kvar att leva innan Jacob Johan Anckarström skjuter honom på en maskeradbal. **Anckarström på Gotland.**

Anckarström själv var år 1791 här på Gotland. Han reste runt på ön för att se om han kunde hitta någon gård att köpa. Under tiden på Gotland reagerade gotlänningarna på hur han öppet talade illa om kungen. Och han blev anklagad för högmålsbrott,

vilket säkert gjorde honom ännu mer hatisk mot kungen.

Carl Mikael Bellman ger år 1791 ut Fredmans visor där sången "Fjäriln vingad" publiceras för första gången.

Wolfgang Amadeus Mozart har 1791 premiär för sin berömda opera Trollflöjten men dör samma år den 5 december endast 35 år gammal.

Hushållningssällskapet grundas Mitt i denna turbulenta tid grundas år 1791 Hushållningssällskapet på Gotland, och det är Sveriges första hushållningssällskap.

Betänk att ända sedan 1791 fram till våra dagar har Klintes tornflöjel roterat runt däruppe och pekat ut mot alla olika händelser, i alla väderstreck, över hela socknen och resten av världen. Tänk det, du!

Sophie Malmros



Foto: Kent Österdahl



Foto: Sophie Malmros

Ny trädkrans på Klinte kyrkogård.

Tio nya Cleveland-lönnar har just planterats på Klinte kyrkogård längs med muren.

De ersätter de lindar som behövde tas ned när kyrkogårdsmuren reparerades.



Foto: Sophie Malmros

Digital Julkrubba på vår Facebooksida

Vår uppskattade julkrubbegudstjänst kommer pga pandemin att utföras i en annorlunda form.

Vi kommer att digitalsända julkrubban ut till er, från alla pastoratets nio kyrkor med julevangeliet, klockringning, musik och psalmsång.

Alltså, från oss alla till er alla!

Sändningen startar kl. 10:00 24 december.

En julberättelse, såsom det hände en gång.

Den bästa julen jag har firat, alltså verkligen en stund av ren Gudsrike, en sån där man välsignas med att få en glimt av, det var en jul i Södertälje för snart tjugo år sedan.

Vi skulle ha öppet på julafton, för de ensamma, de mindre lyckligt lottade. Jag var glatt förvånad, som ung ny präst, hur väl jag togs emot av caféer, restauranger och hotell. Församlingen stod för kaffe och the och gröt och socker. Utifrån fick jag lax och sill och Jansson. Bordet blev rågat. Vintern kom och snön med den. Det var inte så många som hittade en halv trapp ner in på gården men till slut var vi närmare tjugo. Ett äldre par, några ensamma, några fler från gatans värld och så en flyktingfamilj med barn. Som tur var så hade jag förberett, ifall någon så som jag var intresserad, genom att känka ner en

stor tjock-tv, videospelare och Kalle Ankas julafton från förra året. Källarlokalen saknade antennuttag. Men klockan tre är klockan tre, det visste redan Jesus och lärjungarna. Stämning var dämpad, några leenden, lite samtal, *hej hej och hur är det med dig*. Snön föll och vinden drev upp den mot källarfönstren, mörkret började falla. Uret närmade sig, en årgammal Arne Weise tände sitt ljus, Benjamin Syrsa klev in i rutan. Flyktingbarnen, som inte kunde ett ord svenska, bänkade sig. De ensamma var ensamma tillsammans och jag satt med det äldre paret. De förhårdade stirrade ner i sin sillsallad och lät rummets värme tina upp dem. Med tecknad film är det så bra att språket inte är av överordnad betydelse. De händer och sker saker som man kan förstå i alla fall. Och barnen började fnissa. De ensamma

Är du över 70 år eller tillhör du en riskgrupp?

Behöver du hjälp med matinköp och upphämtning av mediciner?

Ring 070-610 59 16 på mån och tis 10-12.

Numret går till Röda Korset på Gotland och därifrån dirigeras hjälparbetet som bl.a. utförs av Svenska kyrkan och flera andra föreningar och organisationer på Gotland.

Vi samarbetar med Region Gotland på uppdrag av MSB Myndigheten för Samhällskydd och Beredskap.

Tveka inte att höra av dig!

Jourhavande präst nås på telefon 112.

Känner du dig orolig eller nedstämd? Att få dela sina tankar med någon kan göra skillnad. Jourhavande präst lyssnar, och det som sägs stannar mellan er. Alla präster har tystnadsplikt och du får vara anonym. Du behöver heller inte vara troende eller medlem i Svenska kyrkan för att ringa.

Ring 112 och be att få bli kopplad till Jourhavande präst.

Den som svarar är präst inom Svenska kyrkan.

Telefonjouren är öppen nattetid mellan 17.00 och 06.00.

Samtalet är gratis och syns inte på din telefonräkning.

Väntetiden brukar vara ungefär fem minuter.

Söndag 31 januari

Eksta 10
Sanda 13
Hamnk:an 18

Septuagesima

Gudstjänst.
Mässa.
Lovsångsmässa.

Söndag 7 februari

Väte 10
Sproge 19

Kyndelmässodagen

Högmässa.
Gudstjänst i kyrkan.

Söndag 14 februari

Västergarn 10
Fröjel 13
Hejde 19

Fastlagssöndagen

Gudstjänst.
Mässa.
Gudstjänst.

Kyrkis på Nätet!

I vinter får vi umgås mer på nätet istället. Allt för att hålla oss och varandra friska!

Kyrkis hittar du på vår Youtubekanal.

En gång i veckan fram till jul kommer vi att lägga ut en bibelberättelse, en bön och ett pysseltips.

Länken kommer också att finnas på vår Facebooksida och Instagram. Du behöver bara söka på Klinte pastorat!



Foto: Anette Torgnysdotter

såg åt deras håll. Jag och det äldre paret kände oss lite varmare inuti för barnens skull. De förhårdade höjde ett ögonbryn.

Barnen började skratta, rejält, som bara barn kan, i en liten hög på en tjockmatta i källaren av ett församlingshem en snöfylld jul i Södertälje. Och jag började skratta för jag var så glad för barnen och de ensamma började mer än bara dra på munnen och de förhårdade såg inte på tv: n utan på barnen och det ryckte till i deras mungipor, muskler som inte använts på länge för det hade inte funnits något att skratta åt, innerligt! Tårar föll i en kedjereaktion, barnens glädjetårar, de ensammas och de förhårdades lyckotårar och minnen från förr och mina tårar var de saltaste och finaste jag kunde önska mig.

Så där var vi, tack vare några barn som kunde glömma världen en stund och bara skratta. Och jag var

så glad att jag var ett litet korn av världens salt som kunde ge tillfällig glädje. Och de förhårdade berättade att det var så länge sedan de hade hört sånt härligt barnskratt och de ensamma hade inte varit ensamma. De äldre paret frågade på slutet om vi skulle anordna det likadant nästa år.

Jesus, vars födelse vi firar till jul, borde rimligtvis innebära att julen firas ur barnens perspektiv. En vit jul. En glädjefull sådan med mycket skratt. Och vi vuxna, vi borde be för alla dem som ingen eller inget har. De på flykt. De ensamma. De förhårdade. Framförallt ett år som detta när de ensamma kommer att vara än fler på grund av ett virus som frodas när vi inte orkar vara solidariska med alla.

God jul!

**önskar Janne Manni,
komminister i Klinte Pastorat.**

Klinte pastorats almanacka hösten 2020 (nov-feb)

Ändringar kan bli nödvändiga. Kontrollera därför alltid uppgifterna i fredagstidningens predikoturer eller på vår Facebooksida.

Söndag 29 november Första söndagen i Advent

Västergarn	11	Gudstjänst.
Klinte	15	Gudstjänst.
Sproge	19	Gudstjänst.

Tis 1/12

Frøjels syföreningsauktion är inställd pga pandemin.

Söndag 6 december Andra söndagen i Advent

Frøjel	10	Gudstjänst.
Hejde	13	Gudstjänst.
Mästerby	19	Gudstjänst.

Söndag 13 december Tredje söndagen i Advent

Sanda	10	Gudstjänst.
Eksta	15	Gudstjänst.
Hamnk:an	18	Gudstjänst.

Söndag 20 december Fjärde söndagen i Advent

Frøjel	19	Gudstjänst.
--------	----	-------------

Torsdag 24 december

	10	Julafton Digital utsändning av julkrubbeandakten.
Hamnk:an	14-15	Julkafe. Glögg och pepparkakor. Ljuständning.
Väte	23	Julnattsgudstjänst.
Eksta	23	Julnattsmässa. Elin Andersson, sång.

Fredag 25 december

		Juldagen
Sanda	07	Julotta. Elin Andersson, sång.
Klinte	07	Julotta. Kajsa Löfqvist, sång.
Hejde	09:30	Juldagshögmässa.

Lördag 26 december

Västergarn	10
Frøjel	13

Söndag 27 december

Sproge	10
Mästerby	13

Fredag 1 januari 2021

Klinte	18
--------	----

Söndag 3 januari

Frøjel	10
Västergarn	19

Onsdag 6 januari

Sproge	10
Mästerby	13
Hejde	19

Söndag 10 januari

Eksta	10
Sanda	15
Hamnkyrkan	18

Söndag 17 januari

Hamnkyrkan	10
Sproge	13
Väte	19

Söndag 24 januari

Mästerby	10
Hejde	13
Frøjel	19

Annandag Jul

Gudstjänst.
Mässa. Pelle Hallgren, Tilde Hallgren och Moa Vestberg, piano och sång.

Söndagen efter jul

Mässa.
Gudstjänst. Pelle Hallgren, Tilde Hallgren och Moa Vestberg, piano och sång.

Nyårsdagen

Pastoratshögmässa.

Söndagen efter nyår

Gudstjänst.
Mässa.

Trettondedag Jul

Gudstjänst.
Mässa.
Gudstjänst.

Första söndagen efter Trettondedagen

Mässa.
Familjegudstjänst. Utdelande av dopänglar.
Gudstjänst.

Andra söndagen efter Trettondedagen

Gudstjänst.
Gudstjänst i församlingshemmet.
Mässa i församlingshemmet.

Tredje söndagen efter Trettondedagen

Gudstjänst i församlingshemmet.
Mässa.
Gudstjänst.